

BÍLÁ NEMOC

Karel Čapek

Autor materiálu: Jiří Satora

ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU

TÉMA A MOTIV

Varování před 2. světovou válkou a nacistickým německem.

ČASOPROSTOR

Dílo se odehrává před válkou (podobné období před 2. světovou válkou) ve smyšlené zemi (je podobná s nacistickým německem).

KOMPOZICE

Dílo je členěno na 3 akty (jednání): 1. akt: Dvorní rada 2. akt: Baron Krüg 3. akt: Maršál
Dále je dílo rozděleno na 14 obrazů.

LITERÁRNÍ DRUH

drama

LITERÁRNÍ ŽÁNŘ

divadelní hra

VYPRÁVĚCÍ ZPŮSOB

er forma

POSTAVY

DOKTOR GALÉN

Je upřímný, idealistický a naivní, a také třeba vychytralý, tvrdohlavý a bezbranný. Je obránce míru a lidství (obsahuje Čapkovy autobiografické prvky - snaha o odpor k násilí, demokratičnost, atd.). Potřebuje silný nástroj aby prosadil svůj názor.

MARŠÁL

Podobá se Adolfu Hitlerovi. Je to vůdce a diktátor, který chce válku. Je cílevědomý, povýšený a násilnický.

BARON KRÜG

Vlastní zbrojařské závody. Je bohatý, vlivný, i tak je ale řízen Maršálem.

DVORNÍ RADA

Je chvástavý.

TYPY PROMLUV

dialogy

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

Dílo je psáno spisovným jazykem s bohatou slovní zásobou. Vyskytují se metafora, oslovení, jednoznačné výpovědi. Postavy mluví dle jejich charakteru (jejich charakter je vykreslen jejich mluvou).

DĚJ

- Rozšiřuje se bílá nemoc (nová choroba).
- Doktor Galén jde za Dvorním radou, protože zná lék.
- Doktor Galén úspěšně začíná s léčením bílé nemoci na klinice.
- Pod pohrůzkou neprozrazení léku chce doktor Galén od všech zemí slib míru.
- Baron Krüg (přítel Maršála) se nakazí.
- Doktor Galén odmítá Barona Krüga léčit, dokud nezastaví zbrojení.
- Baron Krüg žádá o zastavení přípravy k válce na audienci u Maršála. Je ale odmítnut.
- Doktor Galén se pokouší neúspěšně vyjednávat s Maršálem. Baron Krüg mezitím spáchá sebevraždu.
- Pokračují přípravy na válku.
- Maršál ze svého paláce z balkonu pronáší ke zfanatizovanému davu projev.
- Maršál zjišťuje, že i on je nakažen.
- Maršál souhlasí s tím, že zastaví válku, pokud jej doktor Galén vyléčí.
- Doktor Galén cestou do paláce prochází davem lidí. Je ušlapán a s ním je zničen i jeho lék.

LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT

UMĚLECKÝ SMĚR

Česká próza 1. poloviny 20. století. Demokratický proud české meziválečné literatury.

OBDOBÍ

1. polovina 20. století.

DALŠÍ AUTOŘI ZE STEJNÉHO OBDOBÍ

Karel Poláček, Jan Werich a Jiří Voskovec, Eduard Baas